

3. Pojęcie działalności gospodarczej w prawie polskim

W znaczeniu ekonomicznym jest to zespół czynności, które prowadzą do produkcji dóbr lub świadczenia usług.

Znaczenie prawne pojęciu działalności gospodarczej nadaje ustawodawca na gruncie kilku ustaw, stosując przy tym różne techniki legislacyjne. Podstawową definicją pozytywną pojęcia działalności gospodarczej sformułował ustawodawca w art. 2 u.s.d.g. Przepis ten stanowi, iż działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Definicja ta wskazuje konkretne dziedziny tej działalności oraz cechy, którymi ta działalność winna się charakteryzować, aby mogła być uznana za działalność gospodarczą.

Analizując poszczególne dziedziny działalności gospodarczej należy zauważyć, że działalność wytwórcza nie jest wprost zdefiniowana w Polskiej Klasyfikacji Działalności, ale należy utożsamiać ją z działalnością produkcyjną w przemyśle. Działalność budowlana obejmuje i projektowanie, budowę, montaż, remont i rozbiórkę obiektów budowlanych. Działalność handlowa obejmuje zakup lub sprzedaż towarów i może mieć charakter hurtowy lub detaliczny, a działalnością usługową – według Polskiej Klasyfikacji Towarów i Usług – są to czynności świadczone na rzecz przedsiębiorców prowadzących działalność o charakterze produkcyjnym oraz na rzecz przedsiębiorców i konsumentów przeznaczone dla celów konsumpcji. Do działalności gospodarczej obejmującej usługi budowlane, handlowe i inne usługi, w tym wykonywane w ramach działalności zawodowej zastosowanie mają przepisy cytowanej ustawy z 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Do działalności gospodarczej może być zaliczana także – działalność zawodowa. Pojęcie działalności zawodowej nie zostało zdefiniowane w u.s.d.g. W doktrynie przyjmuje się, że jest to działalność, do wykonywania której niezbędne jest posiadanie określonych, formalnie potwierdzonych kwalifikacji zawodowych. Działalność zawodowa polega więc na wykonywaniu we własnym imieniu i na własny rachunek umiejętności zawodowych, w tym tzw. wolnych zawodów. Katalog wolnych zawodów nie jest stały. W aktualnym stanie prawnym do wolnych zawodów należy zaliczyć przede wszystkim te, które mogą być wykonywane w ramach spółki partnerskiej (np. adwokat, radca prawny, architekt, notariusz, lekarz).

Wolne zawody obejmują szczególną kategorię usług, ze świadczeniem których związane są pewne wyróżniające je cechy. Najczęściej do cech tych zalicza się:

- 1) regulowany charakter,
- 2) osobisty udział w wykonywaniu zawodu
- 3) kwalifikowane wykształcenie,
- 4) niezależność zawodową,
- 5) ustalone prawnie formy wykonywania zawodu,
- 6) etos zawodowy,
- 7) tajemnicę zawodową,
- 8) samorządność korporacyjną,
- 9) szczególną odpowiedzialność.

Do cech charakteryzujących działalność gospodarczą Działalność zawodowa polega na wykonywaniu we własnym imieniu i na własny rachunek umiejętności zawodowych, w tym tzw. wolnych zawodów należą:

- 1) zarobkowy charakter;

- 2) zorganizowany sposób wykonywania;
- 3) ciągłość działalności.

Zarobkowy charakter działalności gospodarczej należy rozumieć w znaczeniu subiektywnym czyli jako **zamiar osiągnięcia przez przedsiębiorcę zysku** z tytułu jego udziału w obrocie gospodarczym. Nie oznacza to oczywiście, że zamiar ten będzie w każdym przypadku zrealizowany; może bowiem również zaistnieć i taka sytuacja, że działalność gospodarcza będzie – okresowo – przynosić straty. Nie ma to jednak wpływu na ogólną ocenę działalności gospodarczej jako działalności zarobkowej.

Przeciwieństwem działalności zarobkowej jest **działalność niezarobkowa określana mianem „non profit” (bez zysku)**. Jeszcze inna sytuacja występuje, gdy **zysk** z działalności zarobkowej **przeznaczany** jest na **cel niegospodarczy** – „not for profit”.

Zorganizowany sposób wykonywania działalności gospodarczej oznacza wybór przez przedsiębiorcę formy organizacyjno-prawnej wykonywania działalności gospodarczej oraz odpowiednich czynności wykonywanych przy podejmowaniu tej działalności i przy jej wykonywaniu.

Ciągłość działalności gospodarczej oznacza jej trwałość w oznaczonym czasie, regularność podejmowanych działań, a nawet ich powtarzalność. Jednorazowa czynność nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu u.s.d.g.

Do działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, a także do działalności agroturystycznej w gospodarstwach rolnych **nie mają zastosowania przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (art. 3)**, a tym samym i przepisy zawierające definicję pojęcia „działalność gospodarcza”. Nie oznacza to jeszcze, że tego rodzaju działalność nie jest w ogóle działalnością gospodarczą, ale tylko, że **do tej działalności nie mają zastosowania przepisy** podstawowej ustawy, jaką jest **ustawa o swobodzie działalności gospodarczej**.